

# Προς μια «επανάδρυση» του συστήματος υγείας



\* External Affairs Director, MSD Ελλάδα



**Σ**ΗΜΕΡΑ η υγειονομική πολιτική βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Η δημοσιονομική προσαρμογή έχει οδηγήσει στην υποχρηματοδότηση του συστήματος υγείας επιφέροντας σημαντικές δυσκολίες στην πρόσβαση των ασθενών σε κατάλληλες θεραπείες. Την ίδια στιγμή, η έλλειψη ρευστότητας έχει προκαλέσει προβλήματα στη βιωσιμότητα των φορέων παροχής περίθαλψης (νοσοκομεία, κλινικές, γιατροί, φαρμακοποιοί, φαρμακευτικές εταιρείες κ.λπ.), ενώ οι ασθενείς καλούνται να συνεισφέρουν επιπλέον ιδιωτικές δαπάνες για να έχουν πρόσβαση στις αναγκαίες υπηρεσίες υγείας.

Την τελευταία διετία με τη συμβολή της φαρμακευτικής βιομηχανίας, οι φαρμακευτικές δαπάνες υποδιπλασιάστηκαν. Παρ' όλη τη μεγάλη μείωση, οι φαρμακευτικές εταιρείες, στη συντριπτική τους πλειονότητα συνεχίζουν να ανταποκρίνονται στον κοινωνικό τους ρόλο και εξακολουθούν να παρέχουν φάρμακα σε ένα σύστημα που τους οφείλει περισσότερο από 1 δισ. ευρώ, τους απαγορεύει την εισαγωγή νέων φαρμάκων και ταυτόχρονα παρακρατεί περίπου το 25% του επίσημο κύκλου εργασιών τους (μέσω rebates και clawback). Οι συνθήκες αυτές απειλούν τη βιωσιμότητα των φαρμακευτικών εταιρειών, υπονομεύουν την επένδυση στη φαρμακευτική καινοτομία που αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες οικονομικής ευημερίας, στερούν στους ασθενείς την πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπείες, και συνακόλουθα θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα όλου του συστήματος υγείας. Χρειάζεται, λοιπόν μια νέα τομή, ένας νέος τρόπος σκέψης που θα αναγνωρίζει την πρωτεύουσα σημασία της υγείας ως απαραίτητης συνθήκης για την επίτευξη κοινωνικής ευημερίας, για να εξασφαλίσουμε ένα βιώσιμο σύστημα για το μέλλον, κυρίως προς όφελος των ασθενών.

Το υπάρχον σύστημα πολιτικής υγείας και φαρμακευτικής πολιτικής έχει ισχύ μόνο αν αποκλειστικός στόχος είναι η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης ως συνολικού ποσού, χωρίς να ενδιαφέρει πολύ αν η σημερινή δαπάνη κορηνγείται αποδοτικά, αν υπάρχει αδυναμία πρόσβασης των ατόμων που μέσα στην περίοδο της κρίσης έχασαν την ασφαλιστική προστασία, αν υπάρχει άνιση μεταχείριση συγκεκριμένων ομάδων ασθενών κ.λπ. Από τη στιγμή που η οικονομία θα σταθεροποιηθεί το υπάρχον σύστημα δεν θα είναι πλέον δόκιμο. Πρέπει λοιπόν να αναζητήσουμε την όσο το δυνατόν ορθολογική λειτουργία του συστήματος εκτός μνημονίου για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε τις κατάλληλες μεταρρυθμίσεις που το σύστημα έχει ανάγκη.

Το πρώτο βήμα είναι η δημιουργία ενός πιο αντικειμενικού, διαφανούς, και λειτουργικού συστήματος τιμολόγησης με την όσο το δυνατόν μικρότερη διοικητική επιβάρυνση και πολυπλοκότητα από πλευράς του υπουρ-

γείου, το οποίο θα εξασφαλίζει τις σωστές τιμές των φαρμακευτικών σκευασμάτων. Επιπλέον είναι ζωτικής σημασίας η πραγματική προστασία της περιόδου προστασίας από εθνικό ή ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το οποίο σήμερα φαίνεται να μην προστατεύεται επαρκώς λόγω νομοτεχνικής αστοχίας των ισχυουσών διατάξεων. Το ζήτημα είναι σημαντικό διότι αν συνεχισθεί η μεταχείριση φαρμακευτικών προϊόντων τα οποία προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ως φάρμακα χωρίς προστασία η ίδια η λειτουργία της φαρμακευτικής αγοράς τίθεται σε κίνδυνο.

## Να ενισχυθεί η καινοτομία

Παράλληλα, είναι επιβεβλημένη η ενίσχυση της φαρμακευτικής καινοτομίας, η αξία της οποίας για τον ασθενή και το σύστημα υγείας είναι τεράστια και παρ' όλα αυτά βαθύτατα υποτιμημένη. Τα νέα φάρμακα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, την ανάπτυξη της παραγωγικότητας, και την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας. Ταυτόχρονα, η φαρμακευτική καινοτομία συντελώντας στη μείωση μεγεθών, όπως ο αριθμός νοσηλείων ή η χρήση των υποδομών υγείας, συμβάλλει στην εξοικονόμηση και ορθότερη κατανομή των υγειονομικών πόρων. Αξίζει μόνο να σημειωθεί ότι κάθε ένα έτος που προστίθεται στο προσδόκιμο επιβίωσης αυξάνει το ΑΕΠ μιας χώρας κατά 3%. Αναγνωρίζοντας ότι το οικονομικό όφελος που προκύπτει από την επένδυση στα νέα φάρμακα είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το συνεπαγόμενο κόστος, όσο και περισσότερες χώρες αντιμετωπίζουν τις δαπάνες υγείας ως επένδυση και όχι ως κόστος και για τον λόγο αυτό επιβραβεύουν την καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό, και στην Ελλάδα είναι απαραίτητη η τιμολόγηση των



νέων φαρμάκων που εγκρίθηκαν την τελευταία διετία και που δυστυχώς ακόμα δεν είναι διαθέσιμα για τους Έλληνες ασθενείς. Η έλλειψη των νέων θεραπειών δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν οι ασθενείς που τις έχουν ανάγκη, οι οποίοι συχνά υποθεραπεύονται, αυξάνοντας σημαντικά τους υγειονομικούς πόρους που καταναλώνουν. Όμως, πάνω απ' όλα, η καθυστέρηση της τιμολόγησης δεν στερεί μόνο πόρους από την καινοτόμο έρευνα αλλά επιβραδύνει επιπλέον την υγεία του πληθυσμού.

Η εισαγωγή στοιχείων ανταγωνισμού στην τιμολόγηση των φαρμάκων που δεν προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας επίσης θα απελευθέρωνε πόρους για την αποζημίωση των καινοτόμων φαρμάκων και την ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας.

Την ίδια στιγμή, είναι απαραίτητο ένα νέο σύστημα αποζημίωσης που θα αξιολογεί τη θεραπευτική και οικονομική αξία των φαρμάκων. Τα τελευταία χρόνια, ενώ μειώθηκαν οι δαπάνες ελάχιστα έγιναν για τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους. Κλειδί γι' αυτό αποτελεί η ενίσχυση της ορθής κλινικής πρακτικής μέσω της χρήσης πρωτοκόλλων που θα ρυθμίζουν αποτελεσματικά τον όγκο της κατανάλωσης, ιδιαίτερα όταν αυτά συνοδεύονται από κατάλληλα θετικά κίνητρα επιβράβευσης.

Η πολιτική αυτή θα επέτρεπε την καλύτερη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων, μέσω της επιλογής του κατάλληλου μείγματος υγειονομικής φροντίδας (νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης) με στόχο την καλύτερη ποιότητα ζωής των ασθενών. Έτσι, θα μπορούσαμε να πετύχουμε οικονομίες σε όλο το εύρος των υγειονομικών δαπανών, αποφεύγοντας την εύκολη λύση της εστίασης στις δαπάνες των φαρμάκων.

Η MSD, η δεύτερη μεγαλύτερη ερευνητική φαρμακευτική εταιρεία παγκοσμίως, έχει δώσει προτεραιότητα στην εξασφάλιση της πρόσβασης των ασθενών στα φάρμακα της και στην ενίσχυση της έρευνας για νέες θεραπείες. Η δέσμευσή μας στην Ελλάδα αποτυπώνεται στην επίσης επένδυση τμήτους 5 εκατ. ευρώ σε προγράμματα κλινικής έρευνας, όπως και στο γεγονός ότι παρ' τις οφειλές του Δημοσίου προσπαθούμε για την απρόσκοπτη πρόσβαση των Ελλήνων ασθενών στις θεραπείες μας. Προσπαθούμε να συμβάλουμε στον εξορθολογισμό του συστήματος υγείας αλλά και να αναδείξουμε την κρίσιμη σημασία του κλάδου ως μοχλού οικονομικής ανάπτυξης για τη χώρα και παράλληλα εστιάζουμε στον κοινωνικό και επιστημονικό μας ρόλο, καθώς και στο όραμά μας «Να είναι ο κόσμος καλά».

**● ●**  
**Το οικονομικό όφελος από την επένδυση στα νέα φάρμακα είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το κόστος**